

Nr 127.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1945 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till riksförsäkringsanstalten jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 30 och 31) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 såsom förslagsanslag under rubriken Riksförsäkringsanstalten beräkna till Avlöningar 2 867 000 kronor och till Omkostnader 287 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 237, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 23 februari 1945, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels för nämnda budgetår under rubriken Riksförsäkringsanstalten såsom förslagsanslag anvisa till Avlöningar 2 995 000 kronor och till Omkostnader 308 000 kronor, dels ock medgiva, att den i avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1944/45 överskridas med högst 180 000 kronor.

1:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar.** Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 2 867 000 kronor.

I skrivelse den 29 augusti 1944 har *riksförsäkringsanstalten* gjort framställning om avlöningsanslag för anstalten för budgetåret 1945/46.

Riksförsäkringsanstalten föreslår uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster, nyinrättande av vissa befattningar och överföring av en extra ordinarie tjänst till ordinarie stat. I fråga om de ordinarie biträdesbefattningarna innebär anstaltens förslag följande:

Första skaderegleringsbyrån: 4 kanslibiträden i lönegraden A 7 uppflyttas till kontorister i lönegraden A 9.

Försäkringsmatematiska och statistiska byrån: 2 kontorsbiträden i lönegraden A 4 uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden A 7.

Byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden: 1 kontorsbiträde i lönegraden A 4 uppflyttas till kontorist i lönegraden A 9.

Bihang till riksdagens protokoll 1945. 6 saml. Nr 127.

Försäkringsbyrån: 21 kontorsbiträden i lönegraden A 4 uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden A 7, 3 kanslibiträden i lönegraden A 7 uppflyttas till kontorister i lönegraden A 9, 1 kanslibitråde i lönegraden A 7 uppflyttas till kansliskrivare i lönegraden A 11 och 2 kontorister i lönegraden A 9 uppflyttas till kansliskrivare i lönegraden A 11.

Vid bifall till riks-försäkringsanstaltens förslag skulle antalet ordinarie biträdesbefattningar bli följande (antalet i gällande personalförteckning upptagna befattningar anges inom parentes), nämligen 12 (9) kansliskrivare i lönegraden A 11, 9 (3) kontorister i lönegraden A 9, 53 (38) kanslibiträden i lönegraden A 7 och 76 (100) kontorsbiträden i lönegraden A 4.

Vad beträffar de extra ordinarie biträdesbefattningarna innebär anstaltens förslag följande:

Andra skaderegleringsbyrån: 2 kanslibiträdestjänster i lönegraden Eo 7 nyinrättas.

Tredje skaderegleringsbyrån: 1 kanslibitråde i lönegraden Eo 7 uppflyttas till kontorist i lönegraden Eo 9 och 2 kontorsbiträden i lönegraden Eo 4 uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden Eo 7.

Statskontoret och *allmänna lönenämnden* ha avgivit utlåtanden i ärendet. *Departementschefen* har anfört följande.

Vid anmälan i propositionen nr 266/1937 av riks-försäkringsanstaltens framställning angående avlöningsanslag för budgetåret 1937/38 förklarade jag mig vara av den uppfattningen, att en allmän undersökning av anstaltens organisation och personalbehov borde äga rum samt att det icke syntes lämpligt att vidtaga några mera vittgående förändringar med avseende å anstaltens personal, innan en sådan undersökning verkställts. Jag ansåg mig därför i huvudsak böra bortse från de omfattande förslag om inrättande av ordinarie tjänster m. m., vilka framlagts av anstalten i dess förenämnda framställning. Den sålunda avsedda undersökningen har emellertid ännu icke kommit till stånd. Enligt vad jag framhöll i 1940 års statsverksproposition borde den planerade översynen icke verkställas under dåvarande förhållanden utan borde med densamma tills vidare anstå. Emellertid har riks-försäkringsanstaltens organisation sedermera blivit föremål för en omfattande undersökning genom besparingsberedningens försorg. En redovisning för beredningens undersökningar har lämnats i ett den 19 december 1942 överlämnat förslag, för vars huvudsakliga innehåll redogjorts i propositionen nr 225/1944. Syftet med den av mig i propositionen nr 266/1937 avsedda allmänna översynen har, såvitt avser befattningar i lägre lönegrad, i stort sett tillgodosetts genom de av besparingsberedningen sålunda verkställda undersökningarna och anledning till någon ytterligare allmän granskning i dessa hänseenden av anstaltens organisation och personalbehov synes mig därför för närvarande icke föreligga. Vad angår de kvalitativt mera krävande befattningarna är jag av den bestämda uppfattningen, att utsikter saknas att genom organisatoriska åtgärder få till stånd förenklingar, för vilkas genomförande de av anstalten nu framförda förslagen skulle utgöra ett hinder. Med hänsyn härtill synas betänkligheter icke möta mot att till saklig prövning upptaga de av riks-försäkringsanstalten i dess nu föreliggande skrivelse framlagda förslagen om inrättande av nya tjänster samt uppflyttning i lönegrad av olika befattningar. Mot tanken på ett avvisande av en sådan saklig prövning talar starkt den omständigheten att anstaltens förslag i stor utsträckning innebär ett upprepande av framställningar, som anstalten gjorde redan för åtta å tio

är sedan, och att en fortsatt underlåtenhet att pröva rättmätigheten av de framställda anspråken knappast ter sig skäligen.

Vid ställningstagande till anstaltens förslag böra emellertid två särskilda synpunkter beaktas.

För det första bör, såsom anstalten själv framhållit och statskontoret ytterligare understrukt, hänsyn tagas till de konsekvenser, som det av socialvårdskommittén nyligen framlagda förslaget om samordnande av den sociala olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen kan komma att medföra med avseende å anstaltens organisation och personalbehov. Såsom närmare framgår av kommitténs i april 1944 avgivna betänkande med förslag till lag om allmän sjukförsäkring har kommittén diskussionsvis förordat att, sedan den nya sjukförsäkringsorganisationen någon tid varit i verksamhet, å sjukkassorna skulle överflyttas uppgiften att utbetala sjukhjälp i anledning av olycksfall i arbete under viss kortare tid efter olycksfallets inträffande. Vid genomförande av en sådan anordning skulle riks-försäkringsanstalten befrias från ett stort antal skadefall, vilket, såsom anstalten framhåller, kan antagas inverka minskande på personalbehovet å anstaltens första skaderegleringsbyrå. Anstalten påpekar emellertid samtidigt, att å andra sidan ett realiserande av den förordade samordningen skulle medföra ökat personalbehov för försäkringsbyrån. Ehuru relativt lång tid kan beräknas förflyta, innan samordningen mellan olycksfalls- och sjukförsäkringen kan bli genomförd i praktiken, synes mig försiktigheten dock bjuda att första skaderegleringsbyrån lämnas utanför de nu ifrågasatta löneregleringarna.

För det andra bör beaktas, att det även vid detta års riksdag funnits påkallat att iakttaga återhållsamhet i fråga om förverkligandet av föreliggande löneregleringsförslag. Med hänsyn härtill har jag funnit mig böra tillämpa en strängare bedömningsgrund i fråga om tjänsteuppflyttningar än den som synes ha varit vägledande för anstalten vid uppgörandet av dess förslag.

Jag övergår härefter till att behandla anstaltens förslag beträffande de enskilda befattningarna.

Vad först beträffar frågan rörande ombildning av de tre befattningarna såsom ledamot och byrådirektör till byråchefsbefattningar har jag av den utredning, som i ämnet förebragts av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga i deras år 1942 avgivna betänkande rörande byråchef- och rådstjänster m. m., kommit till den uppfattningen att de arbetsuppgifter, som åvila innehavarna av ifrågavarande tre befattningar, måste betraktas såsom fullt likvärdiga med dem, vilka i allmänhet fullgöras av byråcheferna i de centrala ämbetsverken. Med hänsyn härtill synes mig en ombildning av nämnda befattningar nu böra komma till stånd. Såsom allmänna lönenämnden påpekat, torde frågan om dessa tre befattningshavares lönegradsplacering icke ha något samband med de i förenämnda betänkande behandlade spörsmålen av principiell natur. Förevarande fråga synes överhuvud intaga sådan särställning i förhållande till de ännu icke behandlade förslagen av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga, att hinder icke bör möta att upptaga densamma till separat behandling. Jag förordar alltså, att de tre befattningarna såsom ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 från och med nästa budgetår ombildas till byråchefstjänster, därvid jag dock i likhet med allmänna lönenämnden begränsar mig till att föreslå, att byråchefstjänsterna tills vidare placeras i lönegraden Eo 30. I samband härmed torde befattningarna såsom byrådirektör och ledamot böra överföras till övergångsstat.

Vad härefter angår anstaltens förslag om inrättande av en byråingenjörsbefattning i lönegraden Eo 21 å arbetarskyddsbyrån för handläggning av ärenden jämlikt 6 a § arbetarskyddslagen framgår visserligen av vad anstalten anfört, att antalet ärenden enligt nämnda lagrum undergått en väsentlig

ökning. Då emellertid ännu någon tids erfarenhet rörande personalbehovet synes böra avvaktas, anser jag mig icke nu kunna tillstyrka, att byrån tillföres ytterligare arbetskraft för handläggning av nämnda ärenden utöver den från och med innevarande budgetår inrättade befattningen såsom byrådirektör i lönegraden Eo 28.

Däremot synas mig övertygande skäl anförda för inrättande av den av anstalten föreslagna förste byråsekreterarbefattningen i lönegraden Eo 24 å administrativa byrån. Av vad anstalten anført framgår, att byråchefen å nämnda byrå är i starkt behov av sekreterarbeträde vid handläggningen av de administrativa ärendena. Redan med hänsyn härtill anser jag i likhet med anstalten påkallat, att byrån tillföres en befattningshavare i förste byråsekreterares ställning. Vidare är att märka, att byråchefen på grund av den omfattande arbetsbördan icke varit i tillfälle att annat än i mera begränsad omfattning till behandling upptaga de till hans byrå hörande ärendena angående anstaltens organisation. Med anledning härav föreslog besparingsberedningen, att hos anstalten skulle inrättas en särskild kontorschefsbefattning, vars innehavare skulle i första hand ägna sig åt frågor rörande anstaltens organisation och personal. Anstalten har nu till närmare övervägande upptagit denna fråga men därvid icke ansett sig böra föreslå inrättande av en särskild befattning för handläggning av nyssnämnda ärenden utan i stället ansett behandlingen av dessa frågor lämpligen böra förenas med den av anstalten föreslagna förste byråsekreterarbefattningen i lönegraden Eo 24. Ehuru jag icke kunnat undgå att hysa en viss tvekan om lämpligheten av en sådan förening — jag vill erinra om att besparingsberedningen framhållit, att riksförsäkringsanstalten vore av den storleksordningen, att en tjänsteman borde helt avdelas för de organisatoriska frågorna — anser jag mig likväl böra godtaga den av anstalten nu föreslagna lösningen av kontorschefsfrågan.

Under hänvisning till den ökning av arbetsbördan, som inträtt å andra skaderegleringsbyråns avdelning för statens arbetare, har anstalten vidare föreslagit inrättande å nämnda avdelning av dels en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 24, dels ock en byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 21. Såsom framgår av vad anstalten anført, har anstalten redan nödgats vidtaga en provisorisk anordning för förstärkning av personalen å denna avdelning, i det anstalten till avdelningen överflyttat en av de båda förste byråsekreterarna å byråns livränteavdelning och samtidigt meddelat förordnande för en tjänsteman att å livränteavdelningen fullgöra göromål, som eljest ankomma å förste byråsekreterare. Av vad anstalten anført finner jag tydligt, att en förstärkning av den kvalificerade personalen å avdelningen för statens arbetare är erforderlig. Denna förstärkning synes dock böra begränsas till en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 24. Samtidigt som jag alltså tillstyrker, att en sådan befattning nu inrättas å avdelningen, förutsätter jag, att den från livränteavdelningen provisoriskt överförde förste byråsekreteraren återgår till denna avdelning samt att det av anstalten meddelade förordnandet för en tjänsteman att å sistnämnda avdelning fullgöra göromål som eljest ankomma å förste byråsekreterare upphör.

Vad härefter angår försäkringsbyrån har riksförsäkringsanstalten föreslagit uppflyttning av dels två byråingenjörsbefattningar i lönegraderna A 21 respektive Eo 21 till förste byråingenjörsbefattningar i lönegraderna A 24 respektive Eo 24, dels ock två aktuariebefattningar i lönegraden A 21 till förste aktuariebefattningar i lönegraden A 24. Anstaltens förslag beträffande den extra ordinarie byråingenjörstjänsten kan jag biträda. Jag tillstyrker alltså uppflyttning av densamma till förste byråingenjörstjänst i lönegraden Eo 24. Där emot finner jag mig för närvarande nödsakad avstyrka den föreslagna uppflyttningen av den ordinarie byråingenjörstjänsten och de båda aktuariebefattningarna till högre lönegrad.

Anstalten har vidare föreslagit, att sju av de sexton befattningar i lönegraden Eo 20, som för närvarande finnas inrättade hos anstalten, måtte uppflyttas till lönegraden Eo 21. Då, som anstalten framhållit, de göromål som utföras av innehavarna av nämnda befattningar i kvalitativt avseende icke skilja sig från dem, som åligga befattningshavare i 21:a lönegraden, vill jag tillstyrka anstaltens ifrågavarande förslag. Vid bifall härtill tillkomma i anstaltens personalförteckning för nästa budgetår följande befattningar i lönegraden Eo 21, nämligen en aktuarie, en byråingenjör och fem byråsekreterare.

Anstaltens hemställan om uppflyttning av tio kontorsskrivare i lönegraden A 15 till förste kontorsskrivare i lönegraden A 17 innebär, att det övervägande flertalet av de ordinarie kontorsskrivarbefattningarna inom anstalten skulle omändras till förste kontorsskrivarbefattningar. Ett sådant förslag synes mig alltför vittgående, bland annat enär det är ägnat att leda till den uppflyttningen, att 17:e lönegraden utgjorde det normala löneläget för kontorsskrivarna. Vid genomgång av de till uppflyttning föreslagna kontorsskrivarnas arbetsuppgifter har jag emellertid funnit, att tre av dem — en å administrativa byrån, en å försäkringsmatematiska och statistiska byrån samt en å försäkringsbyråns försäkringsavdelning — ha uppgifter av den kvalitativa art, att de böra — enligt de grunder som förut angivits skola tillämpas i fråga om det föreliggande förslaget — framför de övriga ifrågakomma till uppflyttning. Då en uppflyttning av endast dessa tre befattningar icke torde behöva medföra några prejudicerande verkningar, vill jag tillstyrka, att tre förste kontorsskrivarbefattningar i lönegraden A 17 inrättas och antalet ordinarie kontorsskrivare minskas i motsvarande mån. Vid bifall härtill torde bestämmelserna i cirkulären den 5 juni 1942 (nr 362) och den 30 juni 1943 (nr 580) i tillämpliga delar få gälla.

Då arbetsuppgifterna för den förste expeditionsvakt i lönegraden Eo 7, som förestår anstaltens postexpedition, uppenbarligen äro av stadigvarande art, finner jag mig icke böra göra någon erinran mot anstaltens förslag om befattningens överförande till ordinarie stat. Jag tillstyrker alltså, att å anstaltens personalförteckning upptages ytterligare en befattning som förste expeditionsvakt i lönegraden A 7.

Vad beträffar biträdespersonalen vill jag icke bestrida, att behov kan föreligga av förbättrad löneställning för flertalet av de befattningshavare, vilkas lönefråga nu upptagits av anstalten. Dock anser jag mig med hänsyn till de bedömningsgrunder som jag angivit skola tillämpas i fråga om anstaltens förslag icke kunna tillstyrka uppflyttning i lönegrad av biträdestjänster i den omfattning anstalten föreslagit. Då vidare, vad beträffar anstaltens förslag i fråga om de ordinarie biträdestjänsterna, en uppflyttning till högre ordinarie lönegrad skulle kunna medföra ett föregripande av resultatet av 1944 års personalutrednings arbete, har jag i de fall, där uppflyttning ansetts böra ifrågakomma, icke funnit mig kunna tillstyrka uppflyttning till högre *ordinarie* lönegrad utan ansett mig böra begränsa mig till att föreslå placering i motsvarande *extra ordinarie* lönegrad. Jag tillstyrker således uppflyttning av 2 kontoristtjänster i lönegraden A 9 (å försäkringsbyråns premiesättningsavdelning och å dess registeravdelning) till kansliskrivartjänster i lönegraden Eo 11, av 1 kanslibitradestjänst i lönegraden A 7 (å försäkringsbyråns tekniska avdelning) till kontoristtjänst i lönegraden Eo 9 samt av 12 kontorsbiträdestjänster i lönegraden A 4 (därav 2 å försäkringsmatematiska och statistiska byrån, 1 å byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden och de övriga å försäkringsbyrån, nämligen 1 å försäkringsavdelningens korrespondenssektion, 4 å nämnda avdelnings debiteringssektion, 1 å premiesättningsavdelningen och 3 å registeravdelningens debiteringssektion) till kanslibitradestjänster i lönegraden Eo 7. De ordinarie tjänster, som sålunda föreslagits upp-

flyttade till högre extra ordinarie befattningar, böra kvarstå å ordinarie stat i anstaltens personalförteckning men böra icke uppehållas. Vidkommande anstaltens förslag i fråga om de extra ordinarie biträdestjänsterna tillstyrker jag, att 2 kontorsbiträden i lönegraden Eo 4 å tredje skaderegleringsbyrån uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden Eo 7, varemot tillräcklig anledning icke synes mig föreligga att uppflytta en nu såsom kanslibitråde i lönegraden Eo 7 å samma byrå placerad befattning i högre lönegrad. Behovet av ökad biträdespersonal å andra skaderegleringsbyrån finner jag styrkt. Förstärkningen av byråns biträdestjänster, av anstalten föreslagen till 2 kanslibiträden i lönegraden Eo 7, synes mig dock bliva tillgodosedd genom att allenast det ena biträdet (å livränteavdelningen) placeras i lönegraden Eo 7, medan det andra biträdet, vars göromål ej synas bliva av lika kvalificerad art, placeras i lönegraden Eo 4.

Enligt vad jag inhämtat kommer den i anstaltens personalförteckning å övergångsstat upptagne materialförvaltaren att avgå från tjänsten med utgången av mars 1945. Med anledning härav bör denna befattning från och med nästa budgetår uteslutas ur personalförteckningen. Därvid bör även den till förteckningen fogade anmärkningen utgå.

Å tredje skaderegleringsbyrån finnes sedan den 1 juli 1944 inrättad en arvodesbefattning, vars innehavare fullgör göromål som ankomma å förste byråsekreterare. I propositionen nr 225/1944, vari förslag framlades om inrättande av nämnda befattning, föreslogs arvodet till befattningens innehavare till 10 600 kronor för år. I skrivelse nr 342/1944 framhöll emellertid riksdagen, som i och för sig icke hade något att erinra mot det föreslagna arvodesbeloppet, att, därest en tjänsteman i 21:a lönegraden vid anstalten förordnades till innehavare av befattningen, Kungl. Maj:t skulle vara oförhindrad att bestämma arvodet till det högre belopp, som kunde erfordras för att tjänstemannen icke genom förordnandet skulle lida minskning i sina löneförmåner. Med anledning härav föreskrev Kungl. Maj:t, sedan anstalten anmält, att anstalten till innehavare av befattningen förordnat en ordinarie byråsekreterare i 21:a lönegraden, placerad i 24:e löneklassen, att arvodet till denne under den tid han innehade befattningen skulle utgå med ett belopp, motsvarande lön i nyssnämnda löneklass jämte rörligt tillägg och kristillägg därå eller i avrundat belopp 11 832 kronor för år. I likhet med riks försäkringsanstalten utgår jag från att en tillfällig förstärkning av de kvalificerade arbetskrafterna å tredje skaderegleringsbyrån med en befattningshavare i förste byråsekreterares ställning kommer att vara erforderlig även under nästa budgetår. Då det emellertid synes mindre tillfredsställande, att den befattningshavare, som förordnas att fullgöra förste byråsekreterargöromål, icke under förordnandet kommer i åtnjutande av någon löneökning, vill jag förorda, att i stället för den under innevarande budgetår inrättade arvodesbefattningen må, på sätt allmänna lönenämnden föreslagit, under nästa budgetår å byrån tillfälligt förordnas en befattningshavare att mot vikariatslön fullgöra göromål, som eljest ankomma på förste byråsekreterare i lönegraden A 24.

Jag övergår härefter till en beräkning av de olika posterna i riks försäkringsanstaltens avlöningsstat för nästa budgetår.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde böra uppskattas med utgångspunkt från belastningssiffran för det sistförflutna budgetåret, i runt tal 1 081 000 kronor. Till denna summa torde få läggas de beräknade merkostnader, som uppkomma vid bifall till vad jag ovan förordat rörande uppflyttning av tre kontorsskrivarbefattningar till förste kontorsskrivartjänster samt överflyttning av en extra ordinarie förste expeditionsvaktsbefattning till ordinarie stat, eller i runt tal 5 500 kronor. Å andra

sidan minskas vid bifall till vad jag föreslagit rörande ombildning av de tre befattningarna som ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 till byråchefsbefattningar i lönegraden Eo 30 samt uppflyttning av ett antal ordinarie biträdestjänster till högre extra ordinarie befattningar medelsbehovet under nu ifrågavarande anslagspost med sammanlagt omkring 80 500 kronor. Posten torde alltså kunna uppskattas till $(1\,081\,000 + 5\,500 - 80\,500) = 1\,006\,000$ kronor.

Vad beträffar riks försäkringsanstaltens förslag om höjning med 300 kronor till 1 200 kronor av det från anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, utgående arvodet till anstaltens värmeledningsskötare för utförande av portvaktsgöromål får jag erinra om att ifrågavarande ersättning, såsom allmänna lönenämnden påpekat, har karaktären av bisysslearvode. Såsom framgår av vad chefen för finansdepartementet anfört vid anmälan i årets statsverksproposition av för flera huvudtitlar gemensamma frågor, ha arvoden av detta slag ansetts böra lämnas oförändrade vid den uppräknings av vissa arvoden, som föreslagits skola ske från och med nästa budgetår. Med hänsyn härtill torde nu ifrågavarande ersättning böra bibehållas vid oförändrat belopp eller 900 kronor. Förevarande anslagspost kan på grund härav upptagas till samma belopp som under innevarande budgetår eller 37 400 kronor.

Vidkommande anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal erbjuder uppskattningen härav vissa vanskligheter. Posten är i gällande avlöningsstat upptagen till 1 382 000 kronor. Såsom framgår av vad jag anför i det följande under punkten 3:o) beräknas emellertid detta belopp icke bli tillfyllest för täckande av avlöningskostnaderna under innevarande budgetår för den hos anstalten anställda icke-ordinarie personalen, varför jag ansett mig böra tillstyrka, att riksdagens medgivande inhämtas att för sagda budgetår överskrida anslagsposten med 180 000 kronor. De sammanlagda utgifterna under posten under löpande budgetår ha alltså beräknats till $(1\,382\,000 + 180\,000) = 1\,562\,000$ kronor. Huruvida man även under nästa budgetår har att räkna med kostnader för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal av den storleksordning, som sålunda ansetts erforderlig under löpande budgetår, låter sig för närvarande icke med säkerhet bedöma. Frågan härom är i väsentlig grad beroende av den omfattning anstaltens verksamhet kommer att få under nästa budgetår. Av de av anstalten lämnade statistiska uppgifterna för de tre senaste åren framgår, att den starka successiva ökning i anstaltens arbetsbörda, som ägt rum under senare åren, nu avstannat. Med hänsyn härtill och till osäkerheten i de faktorer, som äro bestämmande för omfattningen av anstaltens arbetsbörda, synes till grund för beräkningen av nu ifrågavarande anslagspost för nästa budgetår kunna läggas ett belopp, understigande de för innevarande budgetår beräknade kostnaderna under posten. Jag förordar, att det belopp, som alltså tages till utgångspunkt för beräkningen av postens storlek, bestämmes till 1 475 000 kronor. Härvid har jag jämväl räknat med att ett fortsatt genomförande av de av besparingsberedningen framlagda förslagen till rationaliseringsåtgärder i fråga om anstaltens kontorsorganisation skall komma att medföra viss minskning i kostnaderna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Till sistnämnda belopp, 1 475 000 kronor, böra emellertid läggas de merkostnader, som uppkomma vid bifall till vad jag i det föregående förordat om inrättande av nya extra ordinarie befattningar samt uppflyttning i högre lönegrad av extra ordinarie tjänster. Dessa merkostnader torde kunna beräknas till i runt tal 27 000 kronor. Vidare medför ombildningen av de tre ordinarie befattningarna som ledamot och byrådirektör till byråchefstjänster i lönegraden Eo 30 samt uppflyttningen av ett antal ordinarie biträdestjänster till extra ordinarie befattningar i högre lönegrad ett

ökat medelsbehov under posten, vilket torde kunna uppskattas till omkring 86 500 kronor. Å andra sidan minska utgifterna under posten på grund av överflyttningen av en extra ordinarie förste expeditionsvaktsbefattning till ordinarie stat med 3 300 kronor. Posten torde alltså kunna uppskattas till (1 475 000 + 27 000 + 86 500 — 3 300) 1 585 200 kronor eller i avrundat belopp 1 585 000 kronor.

Utgifterna för rörligt tillägg torde kunna beräknas till 366 600 kronor.

De sammanlagda avlöningskostnaderna för riksförsäkringsanstaltens personal skulle alltså enligt dessa beräkningar för nästa budgetår uppgå till (1 006 000 + 37 400 + 1 585 000 + 366 600) 2 995 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *A. Strand* (I: 318) och den andra inom andra kammaren av herr *V. Karlsson* i Grängesberg *m. fl.* (II: 503), vari hemställts, att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 237 måtte besluta att å riksförsäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrå inrätta en byråingenjörsbefattning, vilken tills vidare torde placeras i lönegraden Eo 21, med uppgift att biträda vid handläggning av ärenden enligt 6 a § arbetarskyddslagen samt tillika föreskriva, att, därest en ordinarie distriktsingenjör förordnas bestrida de med denna befattning förenade göromålen, genom särskilt beslut av Kungl. Maj:t skall tillses, att han icke lider minskning i de honom såsom ordinarie tjänsteman tillkommande löneförmånerna.

Utskottet.

De av riksförsäkringsanstalten framlagda förslagen om inrättande av nya tjänster samt uppflyttning i lönegrad av olika befattningar utgöras i stor utsträckning av önskemål, vilka sedan en längre tid gjort sig gällande. Utskottet vill med hänsyn till vad som framhållits i statsrådsprotokollet ej motsätta sig att dessa frågor nu upptagas till bedömande i den omfattning Kungl. Maj:t föreslagit.

Vid genomgång av förslagets detaljer har utskottet ej funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i olika avseenden anför. Detta innebär bland annat, att utskottet icke ansett sig böra tillstyrka det motionsvis gjorda yrkandet om inrättande av en byråingenjörsbefattning i lönegraden Eo 21 å arbetarskyddsbyrån för handläggning av ärenden jämlikt 6 a § arbetarskyddslagen. I likhet med departementschefen anser nämligen utskottet, att ännu någon tids erfarenhet om personalbehovet bör avvaktas innan byrån för handläggning av sådana ärenden tillföres ytterligare arbetskraft utöver den från och med innevarande budgetår inrättade befattningen såsom byrådirektör i lönegraden Eo 28.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 318 och II: 503

a) godkänna följande personalförteckning för riksförsäkringsanstalten:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 12
5 byråchefer	A 30
1 byrådirektör	A 28
2 förste aktuarier	A 26
3 förste byråingenjörer	A 26
2 förste byråsekreterare	A 26
1 förste aktuarie	A 24
1 förste byråingenjör	A 24
3 förste byråsekreterare	A 24
1 kamrerare	A 22
9 aktuarier	A 21
4 byråingenjörer	A 21
14 byråsekreterare	A 21
3 förste kontorsskrivare	A 17
12 kontorsskrivare	A 15
1 kassör	A 14
1 materialförvaltare	A 12
9 kansliskrivare	A 11
3 kontorister	A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A 8
2 förste expeditiionsvakter	A 7
38 kanslibiträden	A 7
6 expeditiionsvakter	A 5
100 kontorsbiträden	A 4

Tjänstemän å övergångsstat.

3 ledamöter och byrådirektörer	A 28
--------------------------------------	------

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

3 byråchefer	Eo 30
1 byrådirektör	Eo 28
1 förste byråingenjör	Eo 24
7 förste byråsekreterare	Eo 24
2 aktuarier	Eo 21
2 byråingenjörer	Eo 21
7 byråsekreterare	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 006 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 37 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1 585 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 366 600

Summa förslagsanslag kronor 2 995 000;

c) till *Riksförsäkringsanstalten*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 2 995 000 kronor.

2:o) **Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader.** Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 287 000 kronor.

För nästa budgetår beräknas ökat medelsbehov under de i anstaltens omkostnadsstat uppförda anslagsposterna till sjukvård m. m. och till expenser med 5 000 kronor och 23 000 kronor.

Å andra sidan beräknas anslagsposterna till reseersättningar och till publikationstryck kunna nedsättas med 2 000 kronor och 8 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och får därför hemställa,

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 308 000 kronor.

3:o) **Överskridande av viss anslagspost i riksförsäkringsanstaltens avlöningsstat för budgetåret 1944/45.** I den för innevarande budgetår fastställda avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten har upptagits bland annat en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal å 1 382 000 kronor.

I skrivelse den 22 februari 1945 har *riksförsäkringsanstalten* meddelat, att för innevarande budgetår erfordrades en förstärkning av sagda anslagspost.

Departementschefen har anfört följande:

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen har riksförsäkringsanstalten för att på ett tillfredsställande sätt kunna fullgöra de omfattande arbetsuppgifter, som åvila anstalten, sett sig nödsakad att vidtaga förstärkningar av sin icke-ordinarie personal i en omfattning, som icke var möjlig att förutse vid fastställandet av den i anstaltens avlöningsstat för innevarande budgetår upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Väsentligen på grund härav torde det bliva nödvändigt att medgiva ett överskridande av nämnda anslagspost. Det belopp, varmed överskridande behöver ske, synes böra uppskattas till 180 000 kronor. Jag får

därför tillstyrka, att riksdagens medgivande inhämtas till att den ifrågasvarande posten får överskridas med högst sistnämnda belopp.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för riks-försäkringsanstalten upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1944/45 överskridas med högst 180 000 kronor.

Stockholm den 11 maj 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Lindström, Gränebo, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Bäckström, Karl Andersson, Mannerskantz, Wiklund* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Danielsson, Falla, Persson* i Tidaholm, *Pettersson* i Dahl, *Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Wallentheim* och *Birke*.
